

L'ors é lo petcheu berdzé

Dedeun én viou métcho izoló, protcho dou beuc, y ittivan én viou avoué lo chén névou.

I vardévon, ésembio, én tropé dé fèye qué lo dzoveunno menéve chovèn lardzé ou beuc perquè l'erbadzo di pro i dèyéve étre sèyé é amouélo dedeun la grandze pé nourì lé bétche to lo lon dé l'ivér.

Ou métèn dou beuc, po tan louèn dou métcho, y ave eunna petcheuda piase iou qu'i ave én gordzà, eunna goille alimentoye dé eunna rivva qu'i prenève l'éve dou Gran Ru.

Lo petcheu berdzé i ch'arétéve tcheu lé dzor lé, pé contà lé chén bétche, ou ten qué llor i ch'abèévon.

Én dzor qu'i éve én tren d'abèà lo chén tropé én gran ors i lle vén a l'éncotre.

« Lo beuc y é a mè é te dèi pomé vinì seuya ! », i lle di l'ors én fèzèn sembiàn dé volé lle medzé lé bétche.

Lo berdzé i lle répón : « Meudze po lé mén fèye, pappagràn é mè n'en maque sen pé vivre ».

Adón l'ors i ché drése su lé patte dé déré é i lle di : « Dze voui bèn té bayé eunna possebeletó. Si t'é bon a devenà lo mén éyadzo dze té meudzo po lé tén bétche é te léso poué tranquillo. No no véyèn démàn seuya a seutta méma oua ».

É apré què l'ors y a deu sen i ch'en é aló ou fon dou beuc.

Lo berdzé, tot épouéò, i torne vitto i métcho é i conte sen qué y éve capitó a pappagràn.

« Tracase-tè po, mon petcheu - i lle di lo viou é sayo ommo - én gran ors y é po peu malén qu'én viou ommo », é i lle spleuque sen qu'i faléve fae : « Apré denà te va, comèn la coutumma, lardzé lo tropé ou méntèn dou beuc. Entre ten, te ramase totte lé béguine qué te vèi é te coppe totte lé ranme dé verna meoye dé foille qué te poui trovà ».

Lo berdzé i fé comèn lo chén pappagràn y a deu, i couiille totte lé béguine qu'i poui trovà é i pren totte lé ranme pién-e dé foille di verne lo lon dou torón é y amouéle tot protcho dé la goille, iou qué lé fèye y alévon bée.

Apré qué lo solèi i ch'é catsé, apré avé portó lé fèye a l'éteu, i torne ou beuc é i pren lé béguine é lé brantse é i lé-z-ataque ésembio avoué dé fiselle é i lé grophe d'én abro a l'otro tot outor dé la piase, lé iou qu'i savéve qué l'ors i sareu pasó.

Apré so, i ché catsé déré lé bouésón é y atèn.

Can la leunna i ch'é lévoye, l'ors, én tren dé ché pormonà, i pase per lé, i vèi totte seutte béguine é seutte foille é tot seurpré i ché

lo gnalèi

Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

ANTEY-ST.-ANDRÉ

drése su lé patte dé déré é i comense a dansé é a tsantà : « Qué dé boboroille..., qué dé foforoille..., malgré mé sent an, n'é jamé yeuvve tan ! ».

Can la leunna i ch'é torna catchà, lo dzoveunno, qu'í ave bièn icoutó, i queutte lo beuc é i torne én tsé llu.

Lo lendémàn i va a la goille ou métèn dou beuc abèà lé fèye é to sebeu vouèlà qu'í aruve l'ors. L'ors i ché léve su lé patte dé déré, gran é ot, é i demande ou petcheu berdzé : « Adón, so-teu mé deue lo mén éyadzo ? ».

« Teu, t'ó sent an ! », i lle di lo dzoveunno.

Tot énrádzé l'ors i comprèn la chén fota, i ché mor eunna patta é i ch'en va louèn ou fon dou beuc. Dé si momàn lé gneun i l'a pomé vu.

lo gnalèi

Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

Tiré de :

Alexis Bétemps et Lidia Philippot, Merveilles dans la vallée - Le Val d'Aoste conté - Collection Le miel des contes, Imprimerie Slatkine, Genève, 2006.

Texte publié en décembre 2009 sur « Coucou » - Commune d'Antey-St-André

Collaborateur d'Antey-St-André pour la traduction : Andrea Rolando

La transcription a été soignée par le Guichet Linguistique

Mise à jour de la graphie : octobre 2013